

Ιστορία και Σπουδές Πολιτισμού: Ζητήματα Έρευνας και Μεθοδολογίας

Το μάθημα αποτελεί μία εισαγωγή σε θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα έρευνας στις σπουδές ιστορίας και πολιτισμού. Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με ερευνητικές μεθόδους και εργαλεία στην ιστορία και τις πολιτισμικές σπουδές και η απόκτηση δεξιοτήτων στη συγγραφή επιστημονικών κειμένων. Στο τέλος του μαθήματος οι φοιτητές θα έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις σχετικές με τη διαδικασία, τις μεθόδους και τα εργαλεία παραγωγής επιστημονικού έργου καθώς και γνώση των διάφορων σταδίων παραγωγής επιστημονικής εργασίας: από τη δημιουργία ερευνητικών ερωτημάτων και τον προγραμματισμό της έρευνας, στη βιβλιογραφική επισκόπηση, τη συλλογή, ταξινόμηση, και κριτική ανάλυση γραπτών και προφορικών πηγών.

Το μάθημα θα έχει μικτή μορφή, διαλέξεων, όπου θα παρουσιάζεται κάθε ενότητα, και σεμιναρίων, όπου θα γίνεται παρουσίαση και συζήτηση πρωτογενούς υλικού και ερευνητικών κειμένων σχετικών με την εκάστοτε ενότητα. Η αξιολόγηση θα βασιστεί στην συμμετοχή (20%) και στην εκπόνηση γραπτής εργασίας στο τέλος του εξαμήνου (80%).

Εβδομαδιαίες Θεματικές Ενότητες

- 1: Εισαγωγή
- 2: Ιστοριογραφικές σχολές
- 3: Πηγές: είδη και χρήση
- 4: Μνήμη και Προφορική Ιστορία
- 5: Μικροιστορία – Ιστορία καθημερινής ζωής
- 6: Ιστορία γυναικών και κοινωνικού φύλου
- 7: Ανδρισμοί και ιστορία
- 8: Πολιτισμική Ιστορία
- 9: Παγκόσμια και Διεθνική ιστορία
- 10: (Μετα)αποικιακή ιστορία
- 11: Λογοτεχνία και ιστορία
- 12: Ζητήματα μεθοδολογίας στη σύνταξη ερευνητικών κειμένων
- 13: Παρουσιάσεις και Ανακεφαλαίωση

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

- Colin Robson & Kieran McCartan, *Η Έρευνα του Πραγματικού Κόσμου* (Αθήνα: Gutenberg, 2023).
- Peter Burke, *Τί είναι πολιτισμική ιστορία* (Αθήνα: Μεταίχμιο, 2009).
- Gerard Noiriel, *Τί είναι σύγχρονη ιστορία* (Αθήνα: Gutenberg, 2005).
- Ρίκα Μπενβένιστε, *Λούνα: Δοκίμιο Ιστορικής Βιογραφίας* (Αθήνα: Πόλις, 2017).
- Ρίκι φαν Μουσχότεν, «Δεκαετία του '40: Διαστάσεις της μνήμης σε αφηγήσεις ζωής της περιόδου», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 117 (2002), 135-155.